

VISIONER:

I NORR, STEG 2

UMEÅ
SKELLEFTEÅ
LULEÅ
BODEN
GÄLLIVARE
KIRUNA

241121

Reglab Hållbara livsmiljöer – Regionerna kliver fram

Lina Wågström, ArkDes

RÅDET FÖR
Hållbara
städer

”Hur kan tillfälliga lösningar användas för långsiktiga planerings- och utvecklingsstrategier, och skapa förutsättningar för samverkansprojekt mellan offentliga och privata aktörer?”

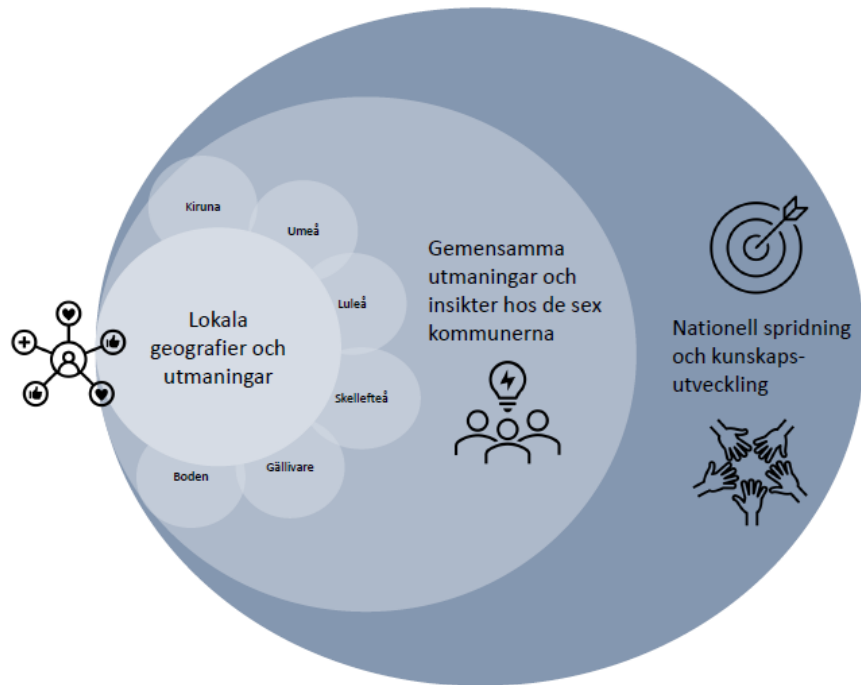
Visioner: i Norr

VISIONER I NORR STEG 2

Utlysningen och innovationsprojektet Visioner i Norr steg 2 sker i samverkan mellan Boverket, ArkDes, Energimyndigheten, Vinnova och Formas, genom Rådet för hållbara städer och kommunerna Boden, Gällivare, Kiruna, Luleå, Skellefteå och Umeå.

Syftet är att skapa nya infallsvinklar, metoder och tankesätt på samhälls- och stadsbyggnadsprocessen, och utforska dessa genom prototyper. Att gå från ord till handling!

FLERNIVÅSAMVERKAN

- Stärka omställningskraften i frågor om långsiktigt hållbara och goda livsmiljöer.
- Skapa förutsättningar för innovativa lösningar och nytänkande.
- Övergripande utmaning att på kort tid planera och bygga en stor mängd bostäder och parallellt skapa långsiktigt goda livsmiljöer.

SAKKUNNIGA I VIN STEG 2

Nils Björling, arkitekt och universitetslektor i stadsbyggnad, Chalmers tekniska högskola.

Lone-Pia Bach, arkitekt och professor i restaureringskonst, Kungliga konsthögskolan.

Anders Berensson, arkitekt med egen praktik och lärare på KTH arkitekturskola.

Kommun/geografi + TEAM

- De sex kommunerna, Boden, Gällivare, Kiruna, Luleå, Skellefteå och Umeå har tillsammans med projektgruppen från myndigheterna arbetat fram specifika geografier och utmaningsområden för teamen att ta sig an.
- Utlysningen lanserades 28 februari och stängde 4 april.
- 6 tvärdisciplinära team valdes efter bedömningsprocessen ut och matchades mot kommunerna.

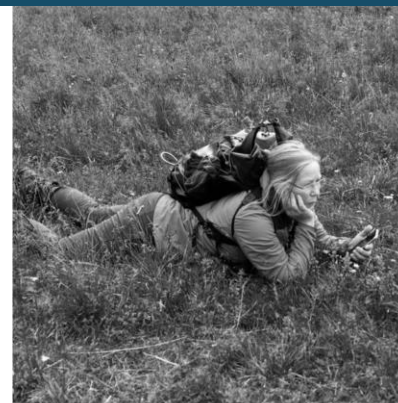
Boden: Ödehusen i Älvdalen + TEAM Boden

**Utmaning: Vilken roll kan det redan byggda spela i framtidens samhällen?
Hur kan ödehusen användas och bidra till att möta behoven kring bostäder
och goda livsmiljöer för både befintliga och nya invånare?**

Gällivare: Älvrummet, Vassara Älv + TEAM

När horisonter möts

Utmaning: Hur kan älvrummet och de befintliga värdena stärkas för att bidra till hela Gällivares livsmiljö? Hur kan den framtagna och beslutade utvecklingsplanen för området omsättas till realistiska kvaliteter som är möjliga att genomföra? Hur kan gestaltning av platser och landskap skapa förutsättningar för att stärka utvecklingen av kvalitativa och hållbara boendemiljöer?

Kiruna: Svappavaara + TEAM Berätta mig vidare

Utmaning: Är Svappavaara en potentiell resurs för Kiruna kommun att växa bortom stadskärnan? Ett monument över outnyttjade möjligheter?

Luleå: Isbanan + TEAM Isspår

Utmaning: Går det att bygga vidare på denna lokala pärla, som varje år drar tusentals människor under vintermånaderna, för att sedan smälta bort under midnattssolen?

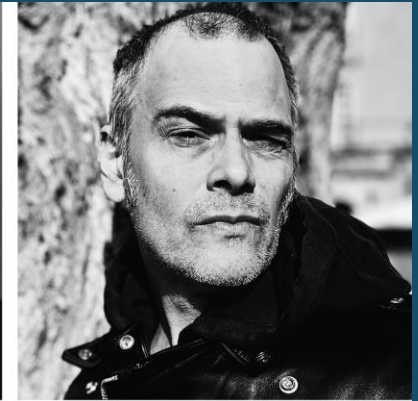
Skellefteå: Örviken + TEAM Örviksgruppen

Utmaning: Hur kan området utvecklas och möta behovet av nya hållbara och inkluderande bostäder och mötesplatser samtidigt som kulturmiljön bevaras?

Umeå: Tomtebo strand + TEAM VEX

Utmaning: Hur kan gestaltning och småskaliga tester i nuet användas som verktyg för att identifiera relevanta aktörer? Hur kan en stadsdel skapas som är socialt hållbar över tid?

Attraktiva platser genom samhällsutveckling och förvaltning

Ödehus i Älvdalen, Boden, Isbanan i Luleå. Bruksorten Örvisken i Skellefteå. Älvrummet i Gällivare, Tomtebostrand i Umeå och Svappavaara, Kiruna. Där finns de utvalda teamen som ska tänka nytt tillsammans med kommunerna. I projektet används en ny modell för innovation. Team med arkitekter, formgivare, antikvarier, ingenjörer, kreatörer och konstnärer är inbjudna. Uppgiften är att utforska och ge perspektiv i utvecklingen av attraktiva, trygga och hållbara samhällen.

Projektet är initierat av Rådet för hållbara städer, regeringens satsning för hållbar stadsutveckling. Det är det andra innovationsprojektet inom "Visioner i Norr". ArkDes leder arbetet och det finansieras av Vinnova, Formas och Energimyndigheten.

I Norrbotten och Västerbotten pågår just nu några av de största investeringarna. De finns inom grön omställning, teknik och infrastruktur. Satsningen ställer stora krav på fler bostäder, attraktiva livsmiljöer och långsiktig hållbarhet. I satsningen ställer man frågan om kvalitativa platser och bostäder kan skapas på kort tid, samtidigt som befintliga resurser tillvaratas.

Teamen och platserna är:
Boden: Ödehusen i Älvdalen. Team: Boden.
Gällivare: Älvrummet, Vassara älv. Team: När horisonter möts.
Kiruna: Svappavaara. Team: Berätta mig vidare.
Luleå: Isbanan. Team: Isopik.
Skellefteå: Örvisken. Team: Örvisken.
Umeå: Tomtebo strand. Team: VEX.

Information om teamen
Teamen som ska tänka nytt kring platser i norr (på halbarstad.se)

HÄR ÄR TEAMEN

VISIONER:

Illustration: ArkDes

Om nya idéer för Örviskens utveckling

...s Melinder. Databasens namn...
...ej distribueras utanför den e...

TT
redaktion@vk.se
Text

Det har initierats av Rådet för hållbara städer, regeringens satsning för hållbar stadsutveckling, och arbetet leds av ArkDes, Sveriges nationella centrum för arkitektur och design.

De sex teamen består av arkitekter, designers, antikvarier, ingenjörer, forskare och konstnärer som bjudits in för att ge sina perspektiv på hur man skapar "attraktiva, trygga och hållbara samhällen".

Förutom ödehusen i älvdalen i Bodens kommun fokuserar projektet också på älvrummet vid Vassara älv i Gällivare, Svappavaara i Kiruna, isbanan i Luleå, bruksmiljön i Örvisken i Skellefteå och stadsdelen Tomtebo strand i Umeå.

12
SAMHÄLLSFRÅGOR.

NYHETER

FOURBLADET • TISDAG 21 MAJ 2024

Klassiska industribyggnaderna ska bli bostäder i nytt projekt

■ Nu har teamen utsetts som med kreativ kompetens ska lösa krav på attraktiva livsmiljöer och långsiktig hållbarhet – mitt i den stora samhällsomställningen

För Örvisken teamet handlar det om att att ta fram idéer om hur Skellefteå kan växa med nya bostäder samtidigt som man värnar kulturhistoriska värden.

– Ska bli spännande att se vilka idéer de kommer fram till, säger Harriet Wistemar, stadsarkitekt.

ett team med arkitekt och sakkunniga har nu valts ut för att skissa på hur bland annat Örvisken strax utanför Skellefteå kan växa med nya bostäder, samtidigt som de kulturhistoriska värdena bevaras och värdesätteras. Bland tilläggs-

Skellefteå kommun ska växa från 72 500 till 90 000 invånare redan år 2030.

Utmaningen man ställs inför är att hitta vägen fram till att utveckla området och möta behovet av nya hållbara och inkluderande bostäder och mötesplatser – samtidigt som kulturmiljön bevaras.

Man behövs alltid ta hänsyn till kulturmiljön när man utvecklar ett område. Det är viktigt att ta hänsyn till den och andra industrier, och tung trafik från Sundgrundsleden.

Jessica Segerlund, Chef ArkDes Think Tank på uppdrag av Rådet för Hållbara städer, konstaterar att projektet handlar om att kommunerna har en dubbel uppgift och utmaning. Det handlar om att skapa bostäder för att möta industriomställningen, samtidigt som livsmiljöerna måste bli attraktiva och långsiktiga för människor som redan bor här.

– Teamen ska ta fram konkreta förslag på hur platser kan gestaltas med hjälp av arkitektur, form, design, konst och kulturmiljö, säger Jessica Segerlund.

Teamen kommer att inleda framtidsarbetet med att besöka Skellefteå och Örvisken i juni.

Även Umeå kommun deltar i projektet och har valt att plocka ut området Tomtebo strand. Ett till teamet VEX som kommer att ta sig an utmaningen att lösa problemområdet kring hur man kan utveckla området som är socialt hållbar även till.

I Team VEX ingår David Sandström, musiker, litteratur, musikproducent, Ebba Hallin, arkitekt och fysisk planerare, Pelle Back-

Utmaningen som Örvisken teamet står inför – hur kan området bringa den gamla släpporten utvecklas och möta behovet av nya hållbara och inkluderande bostäder och mötesplatser samtidigt som kulturmiljön bevaras.

FOTO: PETER OLOFSSON

Teamen som ska ta sig an Örviskens utveckling. Från vänster: Ann Hultén, arkitekt och landskapsarkitekt, Jenny Nordmark, arkitekt, stadsplanerare, Josefine Nordmark, arkitekt, Dag Åwaga, professor i historia.

FOTO: LTU

Korta fakta Visioner i norr

Arbetet i "Visioner i norr" är uppdelat i två faser. Först handlar det om identifiering och analys av de framtida utmaningarna för hållbara städer, och sedan om att ta fram konkreta förslag på hur platser kan gestaltas med hjälp av arkitektur, form, design, konst och kulturmiljö. Teamen kommer att besöka Skellefteå och Örvisken i juni. Även Umeå kommun deltar i projektet och har valt att plocka ut området Tomtebo strand. Ett till teamet VEX som kommer att ta sig an utmaningen att lösa problemområdet kring hur man kan utveckla området som är socialt hållbar även till.

I Team VEX ingår David Sandström, musiker, litteratur, musikproducent, Ebba Hallin, arkitekt och fysisk planerare, Pelle Back-

När man väljer Örvisken till projektet gömdes det eftersom området har mycket potential att visa, konstaterade Harriet Wistemar, kommunarkitekt i Skellefteå kommun.

FOTO: JOHANNA HULTÉN

David Sandström – musiker, litteratur, musikproducent och författare – är en av fem i teamet som ska utveckla området kring Tomtebo strand.

FOTO: ROBERT LUNDHOLM

Arkitektteam ska ta fram nya idéer för Örviskens utveckling

ÖRVIKEN
Närta steg tas för att utveckla Örvisken. Ett team med arkitekter ska nu skissa på hur området kan växa med nya bostäder samtidigt som vattenområdena ska bli tillgängliga för fler och kulturhistoriska värden bevaras.

Enheten för arkitektur och stadsutveckling i Örvisken är en av flera satsningar som ska utveckla Örvisken. Det är en del av en satsning för att utveckla Örvisken som en attraktiv plats för bostäder och mötesplatser. Teamet består av arkitekter, designers, antikvarier, ingenjörer, forskare och konstnärer som bjudits in för att ge sina perspektiv på hur man skapar "attraktiva, trygga och hållbara samhällen".

Det har initierats av Rådet för hållbara städer, regeringens satsning för hållbar stadsutveckling, och arbetet leds av ArkDes, Sveriges nationella centrum för arkitektur och design.

En del av Örvisken i Boden ska få nytt liv, med hjälp av ett nytt projekt. Perspektiv.

Hur ska 550 ödehus utanför Boden få nytt liv? Det är en av de frågor som ett antal utvalda team ska tänka nytt kring tillsammans med kommunerna inom ramen för projektet Visioner i norr steg 2.

FÖRMIDDAG I P4 NORRBOTTEN

Alla avsnitt Om... Lättis

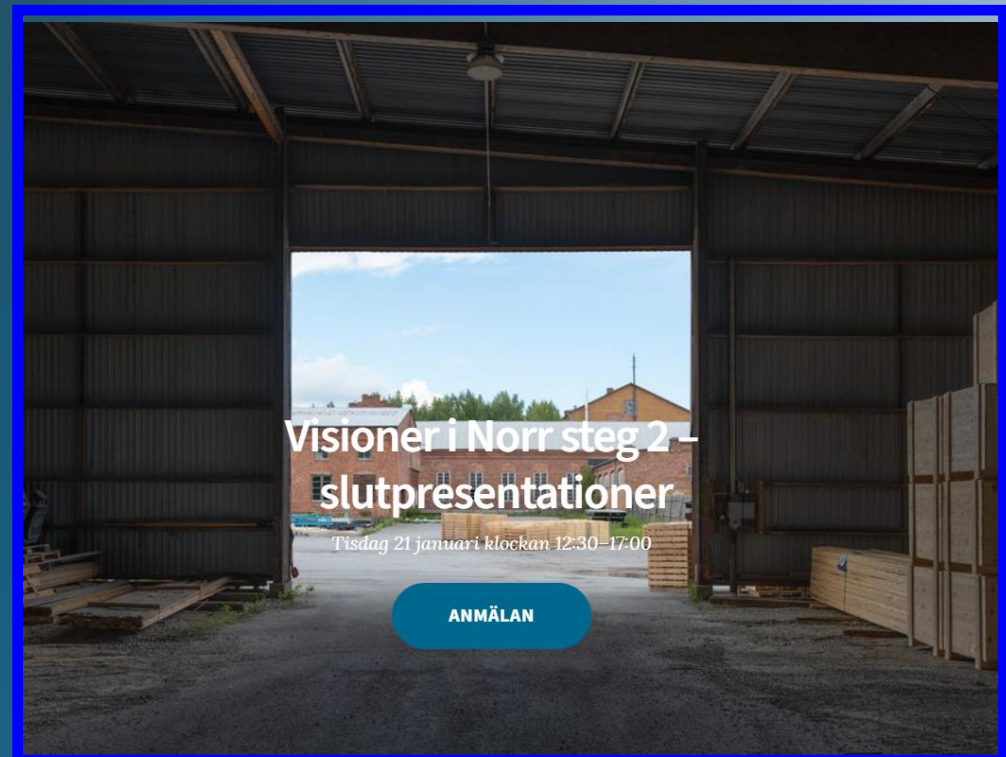
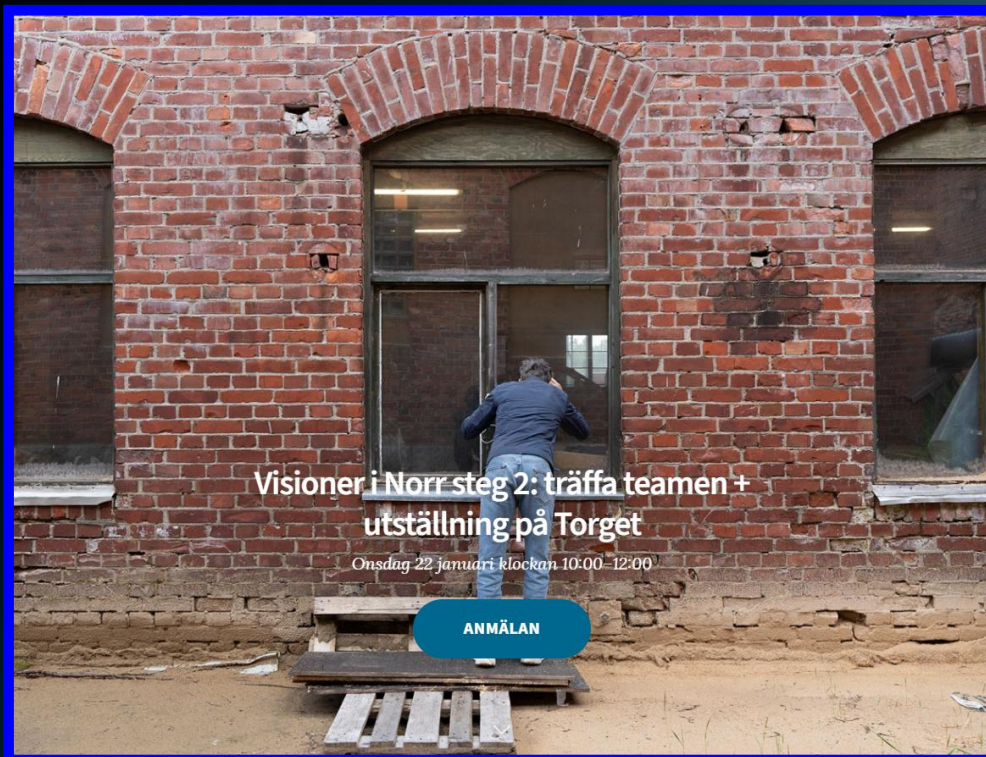
Förmiddag i P4 Norrbotten

Kultur/Nöje

Livs- och kulturmagasinet med aktualiteter, gäster, tävlingar, musik & direktsändningar från hela Norrbotten.

GALLIVARE KOMMUN
Inlägg
gallivare_kommun
TEAM: NÄR HORIZONTER MÖTS
VISIONER:
Gillas av jessicasegerlund och 49 andra
designersteamet "När horisonter möts" som kommer att arbeta med att utveckla Vassara älv område i Gällivare. Detta projekt är en del av initiativet Visioner i Norr steg 2, under ledning av Rådet för hållbara städer.
Teamet består av:
Martin Allik (MARELD): Landskapsarkitekt, expert på platskapande.
Mari Bergset (LoLe & UIT Norges arkitekt universitet): Landskapsarkitekt med fokus på arkitekta förhållanden.
Hetti Ernits (RISE): Forskare inom tvärssektoriella

SLUTSEMINARIUM 21-22 JANUARI PÅ ARKDES - VÄLKOMNA!

Hur kan lokal platsutveckling stärka regional utveckling?

Regionernas roll i platsutveckling?

Hur kan "Visioner" bidra till regional styrka?

TACK!

Slutpresentationer tisdag 21 januari:

<https://arkdes-events.confetti.events/visioner-i-norr-steg-2-slutpresentationer>

Träffa teamen + utställning 22 januari:

<https://arkdes-events.confetti.events/visioner-i-norr-steg-2-traffa-teamen-utstallning-pa-torget>

RÅDET FÖR
Hållbara
städer